

7/21480

GÜNLÜDÜR
23/01/2025

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİYE TİMİSİ ERSEVER'İN

7/21480 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü'nün (OECD) verilerine göre Türkiye, birinci el araç satışlarından en yüksek vergi uygulayan Avrupa ülkesidir. Türkiye'de araçlar üzerinden alınan vergi, pek çok Avrupa ülkesinin iki katından fazladır.

Bu bağlamda;

Soru 1- 2024 yılında Türkiye'de birinci el araç satışları ve bu satışların araç türlerine göre dağılımı nasıl olmuştur?

Soru 2- 2024 yılında birinci el araç satışlarından elde edilen toplam katma değer vergisi (KDV) ile özel tüketim vergisi (ÖTV) miktarı nedir?

Soru 3- Eski model araçların yüksek yakıt tüketimi ve çevre kirliliği üzerindeki etkileri dikkate alındığında, bu araçların trafikten çekilmesi veya birinci el araç satışlarının teşvik edilmesi için bir vergi düzenlemesi yapılması planlanmakta mıdır?

Soru 4- Hibrit ve elektrikli araçların çevre dostu özellikleri dikkate alınarak, bu tür araçların vergilendirilmesinde özel teşvikler sağlanması düşünülmekte midir?

Soru 5- Avrupa Birliği'nin yeşil mutabakat hedefleri doğrultusunda Türkiye'deki otomotiv sektörü için sürdürülebilirlik ve çevre dostu politikalar geliştirilmek amacıyla bakanlığınızca atılan somut adımlar nelerdir?

CEVAPLAR

Ülkemizin “Yeşil Dönüşüm Vizyonu”; 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ile 2016/9495 sayılı Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Karar çerçevesinde ve çok farklı katmanlar dâhilinde desteklenmektedir. Nitekim 2012/3305 sayılı Karar'da yeşil dönüşüm projeleri Genel, Bölgesel ve Öncelikli Yatırım programı kapsamında desteklenirken, Proje Bazlı Yatırım Programı çerçevesinde ise iklim vizyonu, söz konusu projelerin değerlendirilmesinde öncelik kriteri olarak ele alınmaktadır.

Bu bağlamda; biokütle, güneş enerjisi, hidroelektrik enerjisi, jeotermal enerjisi ve rüzgâr enerjisinden elektrik üretimine yönelik yatırımlar 2012/3305 sayılı Karar kapsamında Genel Teşvik sistemi çerçevesinde desteklenmekte olup söz konusu yatırımlar için sağlanan destek unsurları, KDV istisnası ve gümrük vergisi muafiyetidir. Bunun yanı sıra; düşük karbonlu üretimin desteklenmesine yönelik olarak 2012/3305 sayılı Karar'ın 17'nci maddesinde belirtilen “Öncelikli Yatırım Konuları” kapsamında muhtelif değişiklikler yapılmıştır. Örneğin, döngüsel ekonomi yaklaşımıyla uyumlu, iklim ve sürdürülebilirlik hedeflerine katkı sağlayan, kaynak verimli ve düşük karbonlu üretimi amaçlayan yatırımların desteklenmesi kapsamında Bakanlığımızca uygun görülecek projeler çerçevesindeki yatırımlar; Türkiye'nin hangi ilinde gerçekleştirildiğine bakılmaksızın, daha avantajlı olan 5'inci bölgeye sağlanan teşvikler kapsamında, 6'ncı bölgede gerçekleştirilmesi halinde ise daha avantajlı olan 6'ncı bölgeye sunulan teşvikler dahilinde teşvik edilmektedir.

Bunun yanında, 2016/9495 sayılı Karar çerçevesinde yürütülen “Proje Bazlı Devlet Yardımı Programı” çerçevesinde de “yeşil dönüşüm” ve “sürdürülebilirlik” hedeflerine katkı sağlayan büyük projeler de, döngüsel ekonomi hedefleri doğrultusunda daha uzun destek süresi ve yoğunluğu içerecek şekilde desteklenmektedir. Nitekim bu bağlamda hibrit motor üretimi, elektrikli araç ve ilgili cihazlar, elektrikli araç aküsü, fotovoltaiik güneş paneli, metal geri dönüşümü, geri dönüştürülmüş polimer gibi projeler için proje bazlı teşvik belgesi düzenlenerek söz konusu yatırımlar Bakanlığımızca teşvik edilmektedir.

Ayrıca; Bakanlığımız, iklim değişikliği ile mücadele kapsamında; dünyada içten yanmalı motorlardan elektrikli araçlara geçiş strateji ve sürecine uygun olarak ülkemizde de elektrikli araçların yaygınlaşması için gerekli inisiyatifi büyük bir kararlılıkla alarak son derece önemli, somut bir adım atmıştır. Bu amaç doğrultusunda kurulan Türkiye’nin Otomobili Girişim Grubu Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından üretilen doğuştan elektrikli, yerli ve milli Togg otomobilimiz son bir buçuk yılda ülkemizin en fazla tercih edilen elektrikli aracı hüviyeti kazanmıştır. Togg otomobillerimiz, ülkemizde otomotiv sektörüne yönelik sürdürülebilirlik ve çevre dostu politikaları açısından da önemli bir kaldıraç niteliğindedir.

Elektrikli araç ve batarya teknolojilerinde lider küresel marka BYD’nin Ülkemizde yapacağı 1 milyar Dolarlık yatırımla, yıllık 150 bin araç kapasiteli elektrikli ve şarj edilebilir hibrit otomobil üretim tesisi ile sürdürülebilir mobilite teknolojilerine yönelik AR-GE merkezi kurması öngörülmektedir. Tesisin üretime başlaması ile 5 bin kişiye kadar doğrudan istihdam sağlanması planlanmaktadır.

Son olarak; 29/4/1997 tarihli ve 22974 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 97/9196 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı’na göre motorlu araçlar ile ilgili AB Tip Onayı mevzuatının uyumlaştırılmasında sorumlu kurum olarak görevlendirilen Bakanlığımız, bu bağlamda motorlu araçlara yönelik AB otomotiv emisyon tip onay mevzuatının uyumlaştırılması görevini de başarıyla yürütmektedir.